

§ HIER. IN PENTATEVCHVM MOYSI PRAEFATIO.

ARGVMENTVM.

A. Desiderio per litteras exhortatus, ut Pentateuchum ex Hebræo in Latinum transferret sermonem; quam post 1xx interpretes id facere periculosum sit opus, aperit. Verum, quia illud, veluti necessarium, presunt, quorum exemplo ad faciendum opus, sit animatus, & quam manca 1xx editio fuerit, aliquot recensitis interea ostendit locis. obrectatoribus postremo suis respondens, se iuvandæ Ecclesiæ causa, non veluti 1xx interpretum reprehensorem, Pentateuchum ex Hebræo transulisse, asserit.

HIERONYMI IN PENTVCHVTEAM MOYSI
PRAEFATIO AD DESIDERIVM. CIIII.

ESIDERII mei desideratas accepi epistolas, qui quodam praesagio futuro-
rum * cum Daniele fortitus est nomen, obsecrans ut translatum in Latinam
linguam de Hebræo sermone Pentateuchum, nostrorum auribus traderem.
Periculosum opus certe, & obrectatorum meorum latratibus patens: qui me
asserunt, in Septuaginta interpretum fugillationem, noua pro ueteribus eu-
dere, * ita ingenium quasi unum probantes: cum ego sæpissime testatus sim,

Dan. 9

Exod. 35

Osee 11
Esa. 11.
Zach. 12
Pro. 18
Esa. 64

me pro uili portione in tabernaculo Dei offerre quæ possim, nec opes alterius aliorum pau-
peritate foedari. quod ut auderem, Origenis me studium prouocauit, qui editioni antiquæ,
translationem Theodotionis miscuit, * asterisco & obelo opus omne distinguens; dum aut
illucescere facit, quæ minus ante fuerant; aut superflua quæque iugulat, & confodit, maxi-
me quæ euangelistarum & apostolorum auctoritas promulgauit. In quibus multa de ueteri
testamento legimus, quæ in nostris codicibus non habentur: ut est illud, Ex Aegypto uo-
caui filium meum: Et, Quoniam Nazareus uocabitur: Et, Videbunt in quem compunxe-
runt; Et, Flumina de ventre eius fluent aquæ uiuæ: Et, Quæ nec oculus uidit, nec auris au-
diuit, nec in cor hominis ascenderunt, quæ præparauit Deus diligentibus se: & multa alia,
quæ * proprium *elubranæ* desiderant. Interrogemus ergo eos, ubi hæc scripta sint: &
cum dicere non potuerint, de libris Hebraicis proferamus. Primum testimonium est in
Osee, secundum in Esaia, tertium in Zacharia, * quartum in prouerbis: quintum æque in
Esaia: quod multi ignorantes, * apocryphorum deliramenta sectantur, & Hiberas nãnas
libris authenticis præferunt. Causas erroris non est meum exponere. Iudæi prudenti fa-
ctum dicunt esse consilio, ne Ptolemæus, unius Dei cultor, etiam apud Hebræos duplicem
diuinitatem deprehenderet. quod maxime iccirco faciebant; * quia in Platonis dogma ca-
dere uidebatur. Denique, ubicumque sacratum aliquid scriptura testatur de Patre & Filio
& Spiritu sancto, aut aliter interpretati sunt, aut omnino tacuerunt; ut & regi satisfacere-
rent, & arcanum fidei non uulgarent. * Et nescio quis primus auctor, septuaginta cellulas
Alexandriæ mendacio suo extruxerit, quibus diuisi, eadem scripturarum cum Aristæas,
eiusdem Ptolemæi *uinegaris*; & multo post tempore Iosephus, nihil tale retulerint; sed
in una basilica congregatos contulisse scribant, non prophetasse. Aliud est enim uatem, ali-
ud est esse interpretem. ibi spiritus uentura prædicat, hic eruditio & uerborum copia, ea,
quæ intelligit, trãsfert. * Nisi forte putandus est Tullius Oeconomicon Xenophontis, & Pla-
tonis Protagoram, & Demosthenis pro Ctesiphonte oratione afflatus rhetorico spiritu tran-
sulisse: aut aliter de eisdem libris per Septuaginta interpretes, aliter per apostolos Spiritus
sanctus testimonia texuit: ut, quod illi tacuerunt, hi scriptum esse mentiti sint. Quid igitur
damnamus ueteres? minime: sed post priorum studia, in domo Domini, quod possumus,
laboramus. Illi interpretati sunt ante aduentum Christi, &, quod nesciebant, dubiis
proculere sententiis: nos uero, post passionem & resurrectionem eius, non tam prophetiã,
quam historiam scribimus. aliter enim audita, aliter uisa narrantur. quod melius intelli-
gimus, melius & proferimus. Audi igitur æmule, obrectator ausculta: non damno, non re-
prehendo Septuaginta, sed confidenter cunctis illis apostolos præfero. Per istorum os mihi
Christus sonat, quos ante prophetas inter spiritualia charismata positos lego, in quibus ulti-
mum pene gradum interpretes tenent. Quid liuore torqueris? quid imperitorum animos
contra me concitas? Sicubi in translatione tibi uideor errare, interroga Hebræos: diuersa-
rum urbium magistris consule. Quod illi habent de Christo, tui codices non habent. * Ali-
ud est, si contra se postea ab apostolis usurpata testimonia probauerunt, & emendatiora sunt
exemplaria

1. Cor. 12